

articula molt detalladament tot el procediment sancionador.

Finalment tenim les disposicions.

Conceptes claus:

- **Residus municipals:** residus generats en els domicilis particulars, els comerços, les oficines i els serveis, i també els que no tenen la consideració de residus especials i que per llur naturalesa o composició es poden assimilar als que es produeixen en els dits llocs o activitats. Tenen també la consideració de residus municipals els residus procedents de la neteja de les vies públiques, zones verdes, àrees recreatives i platges; els animals domèstics morts; els mobles, els estris i els vehicles abandonats; els residus i els enderrocs procedents d'obres menors i reparació domiciliària.
- **Valorització material:** qualsevol procediment, inclòs el reciclatge, que permet l'aprofitament dels recursos continguts en els residus, exclosa la utilització dels residus com a font d'energia.
- **Disposició del rebuig dels residus:** La disposició del rebuig dels residus se subjecta al principi general de limitació a les fraccions residuals no susceptibles de valorització, segons les tècniques existents. Només poden ser objecte de disposició del rebuig les fraccions residuals tractades prèviament. Aquesta disposició no és aplicable als residus el tractament dels quals és tècnicament inviable o no contribueix al compliment dels objectius de protecció de la salut i del medi ambient.

Secretaria de Política Municipal   **novembre 2009**

.....
.....
Decret Legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei Reguladora de residus

Introducció.

Es refon en un sol text tota la legislació vigent a Catalunya en matèria de residus, alhora que s'adapta a la legislació estatal i de la Unió Europea. Parlem doncs d'un procés de regularització i harmonització de la normativa vigent.

Així doncs, amb aquest Decret Legislatiu¹ es deroga tota la normativa anterior.

Objecte del Text Refós.

L'objecte d'aquest és la regulació de la gestió dels residus en l'àmbit territorial de Catalunya, en matèria d'ordenació del territori, de protecció del medi ambient i de preservació de la natura.

Estructura

Parlem bàsicament d'una estructura en tres part ben diferenciades a través dels corresponents títols, en el primer títol el text refós desplega l'articulat corresponent a la gestió dels residus

El títol segon correspon a l'Agència Catalana de Residus, en la que s'articula la seva organització i el seu règim jurídic i econòmic.

El tercer títol anomenat d'infraccions i sancions correspon al règim sancionador del text refós, que

Àmbit d'aplicació

S'inclouen en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei els residus que s'originen a Catalunya i els que es gestionen en el seu àmbit territorial.

Resten exclosos de l'aplicació d'aquesta Llei:

- Els residus radioactius.
- Els residus resultants de la prospecció, l'extracció, el tractament i l'emmagatzematge de recursos minerals i de l'explotació de pedreres.
- Els residus d'explotacions agrícoles i ramaderes que no siguin perillosos i s'utilitzin exclusivament en el marc de l'explotació agrària.
- Els explosius desclassificats.
- Les aigües residuals.

---

¹ El Decret Legislatiu és norma que emana del Parlament en que delega en el Govern la potestat de dictar normes amb rang de llei. La delegació ha d'ésser expressa, per mitjà d'una llei, que pot autoritzar el Govern per formular un text articulat (les lleis de delegació han de fixar les bases), o bé, com és el cas, pot autoritzar el Govern a refondre textos legals. (Art.63 Estatut d'Autonomia de Catalunya)

- Els efluents gasosos emesos a l'atmosfera.

Àmbits d'actuació

Acció de la Generalitat

En el capítol II del títol segon s'articula la gestió dels residus municipals, d'aquesta destaquem el següent

Li correspon la planificació de la gestió dels residus, per això ha d'elaborar:

1. El Programa General de coordinació

- Per actuar de manera efectiva durant tot el cicle de vida d'un residu, és a dir:
  - La reducció de la producció dels residus i de llur perillositat, en les fases successives de disseny, producció, distribució i comercialització de béns, i de prestació de serveis.
  - La reutilització dels residus.
  - La recollida selectiva dels residus.
  - El reciclatge i altres formes de valorització material dels residus, inclosa la utilització d'aquests per a la restauració paisatgística i topogràfica, fomentant l'aprofitament dels recursos que contenen.
  - La valorització energètica dels residus la recuperació dels quals es dugui a terme amb un alt nivell d'eficiència energètica, d'acord amb les millors tècniques disponibles.
  - La disposició del rebuig.
- Promoure la regeneració dels sòls i dels espais degradats i impedir la contaminació dels sòl.

2. Programa de gestió de residus municipals de Catalunya

- Aquest ha de definir les prioritats de les actuacions necessàries per a la gestió dels residus municipals de Catalunya, els mètodes i els procediments de tractament i gestió dels residus municipals aplicables a cada zona, d'acord amb les instal·lacions establertes pel Pla

territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals.

- Ha d'elaborar les bases generals d'actuació per programar, finançar i executar les activitats de gestió de residus municipals.
- En aquest programa els ajuntaments han d'exercir les competències de programació, planificació, ordenació i execució en matèria de gestió de residus dels residus municipals d'acord amb el Programa de gestió de residus municipals de Catalunya, que, en tot cas, ha de garantir l'autonomia local per prestar els serveis de gestió de residus municipals sota la seva responsabilitat.
- L'Agència de Residus de Catalunya ha de fer el seguiment de l'execució del Programa de gestió de residus municipals, i avaluar-lo.

2. Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals

- Aquest ha de determinar els tipus d'instal·lacions de gestió de residus municipals, com plantes de transferència, plantes de triatge, plantes de qualsevol tipus de tractament i instal·lacions de disposició del rebuig dels residus municipals, que han de donar servei als diferents àmbits territorials, i, si escau, establir-ne la localització, amb l'objectiu de garantir el compliment de les mesures de prevenció i reciclatge del programa de gestió de residus municipals de Catalunya. El Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals també ha de determinar les dades tècniques i de capacitat de cadascuna de les instal·lacions previstes, amb l'objectiu d'ajustar-se a les necessitats de la població i de les activitats de l'àmbit territorial en qüestió.
- Les instal·lacions del Pla han de ser finançades per l'Agència de Residus de Catalunya, d'acord amb el pla financer establert pel contracte programa subscrit entre l'Agència de Residus de Catalunya i el Govern.

- El planejament general urbanístic s'ha d'adaptar a les determinacions establertes pel Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals. En els casos en que el planejament no s'hagi adaptat, es pot formular i aprovar un pla especial urbanístic d'acord amb el que estableix de la Llei d'urbanisme de Catalunya.

Li correspon el foment de la reducció i de la producció dels residus i llur perillositat

Aplicació a nivell municipal

En el capítol V del títol segon s'articula la gestió dels residus municipals, d'aquesta destaquem el següent.

El municipi no es considera productor ni posseïdor pel que fa als residus que adquireix i posseeix com a conseqüència dels serveis municipals de gestió de residus.

La gestió dels residus municipals és una competència pròpia del municipi.

El municipi, independentment o associadament, ha de prestar, com a mínim el servei de recollida selectiva, de transport, de valorització i de disposició del rebuig dels residus municipals.

L'Administració de la Generalitat es pot subrogar en les competències dels ens locals quan aquests no presten el servei o el presten d'una manera notòriament inadequada, aplicant el que estableix l'article 151 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya

Els serveis públics de valorització de residus municipals, de titularitat dels ens locals, han de comprendre, com a mínim, els residus procedents d'operacions de recollida selectiva i d'operacions de destriament, amb excepció dels residus especials. A aquests efectes, el servei de deixalleria és considerat com un sistema de recollida selectiva.

Les operacions de valorització dels residus municipals i assimilables també poden ser assumides per consorcis creats per l'Administració de la Generalitat i els ens locals i poden ser dutes a terme per qualsevol dels sistemes determinats per la normativa vigent. En aquests consorcis hi poden participar entitats privades sense ànim de lucre i les persones productores i posseïdores dels residus que són objecte de valorització.

En el marc de la intervenció administrativa ambiental de les activitats, els ajuntaments han de vetllar per a que totes les activitats productores de residus emplaçades en el mateix terme municipal, i també les activitats de gestió de residus que s'hi despleguin, compleixin estrictament les determinacions d'aquesta Llei.

Les actuacions de regeneració han de ser ordenades per l'ajuntament, o, si escau, pel consell comarcal, on hi ha emplaçat l'espai degradat.

Previsions urbanístiques i d'equipaments urbans

En el marc de la legislació vigent en matèria d'urbanisme, els ajuntaments, per mitjà de llurs instruments de planejament urbanístic, han de:

- Fixar, si els pertoca fer-ho, les reserves de sòl necessàries per a l'emplaçament de les instal·lacions del servei de deixalleria.
- Afectar, quan no tingui prioritat un servei o una dotació de titularitat municipal, les reserves de sòl per a dotacions de cessió obligatòria i gratuïta dels plans parcials dels sectors industrials a les necessitats de valorització dels residus industrials.

Els ajuntaments, per mitjà d'ordenances municipals específiques, i en el marc de la legislació urbanística vigent, han de:

- Promoure la previsió en els edificis d'habitatges i d'oficines, i en els comerços, els tallers i altres establiments emplaçats en medis urbans, d'espais i d'instal·lacions que facilitin la recollida selectiva dels residus i, en general, les operacions de gestió descrites per aquesta Llei.
- Preveure, en la xarxa viària urbana i en els camins veïnals, els espais reservats suficients per a la col·locació de contenidors o altres equipaments necessaris per a optimitzar les operacions de recollida i transport dels residus.

Els instruments d'ordenació del territori i de planejament urbanístic han d'incloure la gestió dels residus que s'originen en l'àmbit territorial respectiu i establir-ne les prescripcions pertinents, d'acord amb la naturalesa de l'instrument de planejament de que es tracti i les determinacions d'aquesta Llei.

Servei de deixalleria

Els municipis de més de cinc mil habitants de dret, independentment o associadament i, si escau, els consells comarcals i l'Entitat Metropolitana dels Serveis Hidràulics i del Tractament de Residus han

d'establir el servei de deixalleria mitjançant la instal·lació de la planta o les plantes necessàries per a la recollida dels residus explicats en l'annex d'aquesta Llei.

Recollida selectiva de residus municipals

Per a la recollida selectiva de residus s'han d'atendre les possibilitats de valorització d'aquests residus i, en tot cas, els condicionants que imposen les estructures i els sistemes actuals de gestió de les diferents categories de residus, incloses les dejeccions ramaderes.

Els municipis gaudeixen de la potestat de reglamentar la recollida selectiva dels residus municipals atenent les determinacions específiques que resulten de la legislació de la Generalitat en la matèria i, en particular, del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

Amb l'objectiu d'afavorir el reciclatge i la valorització material dels residus municipals tots els municipis han de prestar el servei de recollida selectiva de les diverses fraccions de residus. Els municipis han de prestar el servei de recollida selectiva fent servir els sistemes de separació i recollida que s'hagin mostrat més eficients i que siguin més adequats a les característiques de llur àmbit territorial.

En el cas que els municipis de menys de cinc mil habitants de dret no puguin

prestar el servei de recollida selectiva per si mateixos o en col·laboració amb altres municipis, la recollida selectiva pot ser assumida pel consell comarcal o ens consorciat corresponent, d'acord amb la legislació de règim local aplicable a Catalunya. Així mateix, a tots els municipis de menys de cinc mil habitants de dret els és aplicable el que estableix l'apartat 2 a) de l'article 5, sobre disposicions específiques, sempre que hi concorrin les condicions referides en el dit apartat. No obstant això, els residus per als quals s'ha disposat un règim específic es regeixen per la normativa aplicable.

Aplicació a nivell Metropolità (*Entitat Metropolitana dels Serveis Hidràulics i del Tractament de Residus*)

Programar i fer les obres i establir i prestar el servei de valorització i disposició del rebuig dels residus municipals.

La gestió del servei ha d'atendre les mateixes determinacions per als serveis municipals.

Programar i fer les obres i establir els serveis de transport, de valorització i de disposició del rebuig dels residus industrials, en els termes establerts per la legislació sectorial corresponent.

Participar en l'elaboració i la gestió del programa del Govern de la Generalitat establert per l'article 6, en els termes d'aquesta Llei.

Aplicació a nivell Comarcal

Correspon a la comarca la gestió dels residus municipals, en els supòsits de dispensa municipal del servei, de delegació dels municipis i d'assumpció d'aquest servei municipal per altres títols, d'acord amb la legislació de règim local.

Correspon al consell comarcal establir, en el seu programa d'actuació, els mecanismes d'actuació necessaris a fi d'assegurar subsidiàriament la prestació adequada del servei municipal descrit per l'article 42.

El consell comarcal ha de participar en l'elaboració i la gestió del programa del Govern de la Generalitat establert per l'article 6, en els termes d'aquesta Llei i en els del mateix programa.

Agència de Residus de Catalunya

L'Agència de Residus de Catalunya és una entitat de dret públic, regulada per l'article 1.b) del Decret legislatiu 2/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana.

Funcions generals

L'Agència de Residus de Catalunya és l'entitat responsable de l'assoliment dels objectius fixats i de l'execució del programa d'acció de la Generalitat

Correspon també a l'Agència de Residus de Catalunya l'exercici de les competències i les funcions que li atribueix la normativa vigent, de les que li encomani el Govern i de les següents:

- Elaborar programes sectorials en matèria de residus.
- Fomentar programes i projectes de recerca i desenvolupament (R+D) que tinguin per objecte el desenvolupament de tecnologies netes en els processos productius i de gestió.
- Donar incentius a les inversions que tinguin per objecte reduir la generació de residus, recuperar-ne i reutilitzar-ne.
- Impulsar les empreses productores a consumir matèries i substàncies recuperades o transformades com a primeres matèries, energia o combustible.
- Elaborar programes específics per a reutilitzar i eliminar olis usats i per a eliminar policlorobifenils i policloroterfenils.

L'Agència de Residus de Catalunya pot imposar el tractament en origen dels residus especials que generen determinades indústries si el volum i les

característiques d'aquests ho permeten i ho fan aconsellable, sempre que no hi hagi altres empreses que puguin tractar-los.

Entrada en vigor de la llei.

Aquest Decret legislatiu i el Text refós entren en vigor l'endemà de la seva publicació (28.7.2009) al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Disposició derogativa

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin a aquest Decret legislatiu i al Text refós que s'aprova i, particularment, les següents:

- Llei 6/1993, de 15 de juliol, reguladora dels residus.
- Llei 11/2000, de 13 de novembre, reguladora de la incineració de residus.
- Llei 15/2003, de 13 de juny, de modificació de la Llei 6/1993, de 15 de juliol, reguladora dels residus.
- Llei 9/2008, de 10 de juliol, de modificació de la Llei 6/1993, de 15 de juliol, reguladora dels residus.

Legislació vigente vincular

A nivell Estatal

- Ley 10/1998, de 21 de abril, de Residuos.
- l'Ordre MAM/304/2002, de 8 de febrer, per la qual es publiquen les operacions de valorització i disposició del rebuig i la llista europea de residus, i del Reial decret 1481/2001, de 27 de desembre, pel qual es regula l'eliminació de residus mitjançant deposició en dipòsit controlat.
- Reial decret 1481/2001, de 27 de desembre, pel qual es regula l'eliminació de residus mitjançant deposició en dipòsit controlat.

A nivell de la Unió Europea

- la Decisió 2000/532/CE, de 3 de maig de 2000, que aprova la llista europea de residus
- la Directiva 94/62/CE, de 20 de desembre de 1994, d'envasos i de residus d'envasos
- la Directiva 1999/31/CE, de 26 d'abril de 1999, relativa al dipòsit controlat de residus.

Secretaria de Política Municipal

Redacció: Santi Valls